

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Ter attentie van de Vaste Kamercommissie Veiligheid en Justitie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum : 3 december 2014
Onderwerp : Landelijk kader uitruk op maat

Geachte leden van de vaste Kamercommissie Veiligheid & Justitie,

Het Veiligheidsberaad heeft in haar vergadering van 28 november 2014 het landelijk kader 'Uitruk op maat' vastgesteld. Dit kader is ontwikkeld door Brandweer Nederland in opdracht van het Veiligheidsberaad. De Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV) is niet betrokken bij de ontwikkeling van dit landelijk kader dat volop ruimte biedt aan allerlei varianten, waaronder de inzet van een bestelbusje met 2 personen bij maatgevende incidenten. De onacceptabele risico's voor brandweerpersoneel en burgers maken dat wij ons niet kunnen vinden in de voorgestelde werkwijze. Wij hebben de minister verzocht maatregelen te nemen.

Context

Sinds de totstandkoming van het Besluit veiligheidsregio's hebben wij uw Kamer geïnformeerd over de ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van afwijkende voertuigbezettingen bij de brandweer. Het begon in juni 2008 met het uiten van onze zorgen over de afwijkingsbevoegdheid van de samenstelling van de basisbrandweereenheid¹ bij maatgevende incidenten. De huidige stand van zaken hebben we beschreven in onze brief aan uw Kamer van 22 september 2014 en in een brief van 3 november 2014 aan de minister van Veiligheid en Justitie, waarvan u een afschrift heeft ontvangen.

In de actuele situatie zien wij uw en onze zorgen bevestigd met het vaststellen van het kader 'Uitruk op maat' door het Veiligheidsberaad en besluiten van enkele veiligheidsregio's die bewust de wettelijke bepalingen negeren en daarmee de veiligheid van brandweerpersoneel en burgers op het spel zetten. Vanwege het toenemende risico op vermijdbare ongevallen hebben wij 21 november jl. de minister met een aangetekende brief (bijlage 1) opgeroepen de wet te handhaven, dan wel de noodzakelijke acties daartoe in gang te zetten.

Van 'uitruk op maat' naar 'uitruk onder de maat'?

In het betreffende landelijk kader 'Uitruk op maat' komt het ontbreken van een uniforme brandweerkundige visie op de minimaal benodigde bezetting op het eerste blusvoertuig en daarmee adequate brandweezorg, duidelijk tot uiting. Zo kennen we in het land inmiddels een wirwar aan termen als SIV2, SIE, FSU en TS2 ter aanduiding van een bestelbus met 2 personen, meestal in combinatie met een TS4, SIV4, TSFLEX of TS6. Welke brandweereenheid als eerste verschijnt bij de burger in nood lijkt ondertussen al meer op een kansspel dan op adequate en doeltreffende brandweezorg. Komen ze met 2, 4, 6, of 8 personen...? Is er een opgeleid en deskundig leidinggevende (bevelvoerder) bij...? Komen ze met een bestelbusje of een volwaardige tankautospuiter...? Hebben ze voldoende middelen voor een effectieve en veilige eerste inzet...?

¹ VBV nota van advies 'Een veilig Besluit?' juni 2008.

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek : Larikslaan 1
3833 AM Leusden
Post : Postbus 290
3830 AG Leusden

Telefoon : 033 - 49 62 768
Fax : 033 - 49 62 777
Home : www.brandweervrijwilligers.nl
E-mail : info@brandweervrijwilligers.nl

Fiscaal : 81.86.45.167
KvK-nummer : 08168567
Bankrekening : 61.37.43.415
CMHF - Verenigingsnummer 90

De burger in Nederland moet kunnen rekenen op snelle én adequate hulpverlening bij brand en ongevallen en is daarvoor aangewezen op de brandweer. Van de brandweer mag worden verwacht dat deze de rechte vereiste brandweezorg kan leveren. Het behoeft wat ons betreft geen aanvullende vakinhoudelijke toelichting dat de omvang van de bezetting en een snelle opkomsttijd van het eerste blusvoertuig bepalend is voor een effectieve inzet.

Onderzoek

Op aandringen van uw Kamer heeft de minister de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid (nu Inspectie VenJ) onderzoek laten verrichten naar variabele voertuigbezetting bij de brandweer. De Inspectie heeft daarbij op voorhand vastgesteld dat er scenario's zijn, waarbij een snelle inzet met minimaal zes mensen noodzakelijk is. Hetgeen betekent dat elke regio bij toepassing van variabele voertuigbezetting zal dienen te borgen dat in die situaties een snelle inzet met minimaal zes mensen mogelijk blijft.

De aanbeveling van de Inspectie om onderzoek te doen naar de minimaal benodigde bezetting op het eerste blusvoertuig, blijkt tot op heden niet te hebben geleid tot een professionele norm voor de primaire uitrukfunctie van de brandweer, laat staan dat goed onderbouwde uitspraken kunnen worden gedaan over de gevolgen voor de veiligheid van burgers en brandweermensen.

Draagvlak

De minister heeft in het Algemeen Overleg Nationale veiligheid, crisisbeheersing en brandweezorg van 25 september jl. aangegeven dat de VBV betrokken moest worden bij de totstandkoming van het landelijk kader. Maar dat is niet gebeurd, evenmin met andere vertegenwoordigers van de werkvloer. In dit AO en verschillende andere die eraan voorafgingen, heeft de minister uw Kamer verzocht innovatieve ontwikkelingen de ruimte te geven. Het gevolg is een kader met een wirwar aan voertuigconcepten.

Ook zegt de minister dat wat er gebeurt niet tegen de wet is, 'redelijk succesvol' blijkt te zijn en tot een effectiever optreden van de brandweer leidt. Omdat wij tot dusver nog geen enkele objectieve evaluatie van pilots of experimenten hebben gezien, betwijfelen wij deze lezing en willen we graag traceerbare gegevens zien waaruit dat zou moeten blijken. Met de inzet van bestelbusjes met 2 personen worden wettelijke kaders (bijlage 2) genegeerd en is de veiligheid van burgers en brandweerpersoneel in het geding.

Om de verbinding met de Vrijwilligers niet te verliezen en nog enig draagvlak over te houden is het tijd dat de minister zijn 'spijkerharde randvoorwaarden' klip en klaar duidelijk maakt aan de veiligheidsregio's die deze voorwaarden negeren. Een voorzet daartoe hebben wij gedaan. Ziet u erop toe?

We zijn gaarne bereid om over het bovenstaande een toelichting te geven.

Met vriendelijke groeten en in afwachting van uw reactie.
Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

Marcel Dokter
voorzitter

In afschrift aan:

- Het Veiligheidsberaad
- De minister van Veiligheid en Justitie
- Brandweer Nederland

-AANTEKENEN-

Ministerie van Veiligheid en Justitie
t.a.v. dhr. mr. I.W. Opstelten
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Betreft : Inzet variabele voertuigbezetting Gooi en Vechtstreek
Datum : 21 november 2014

Excellentie,

De jarenlange fase van pilots en experimenten met variabele voertuigbezettingen bij de brandweer in ons land lijkt te zijn afgerond met de definitieve invoering van eigen inzetconcepten. Het verwachte afwegingskader ontbreekt en welke concrete resultaten, in termen van operationele voor- of nadelen, deze experimenten tot dusver hebben opgeleverd is onduidelijk.

Op 12 november jl. heeft het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek het dekkingsplan met de inzet van het variabele voertuigconcept 'TS2/TSFlex' definitief goedgekeurd. Naar onze mening voldoet dit dekkingsplan en dit voertuigconcept niet aan de reeds vereiste brandweezorg. Volgens de wettelijke bepalingen heeft de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek de verplichting om binnen bepaalde tijd (opkomsttijden) bij een maatgevend (spoedeisend) incident een basisbrandweereenheid (tankautospuiter met 6 personen) ter plaatse te hebben. Daarnaast is de veiligheid van het personeel en de burger in het geding.

De taken die beschreven staan in de Wet veiligheidsregio's moeten door de brandweer doeltreffend en naar behoren uitgevoerd worden. Hiervoor is het van belang dat brandweerpersoneel is uitgerust met goed en voldoende materieel (de gestandaardiseerde tankautospuiter) en goed is opgeleid om bij maatgevende incidenten adequaat én veilig invulling te kunnen geven aan de beoogde operationele uitgangspunten:

- a) Brandbestrijding en redding;
- b) Technische hulpverlening;
- c) Basishandelingen bij de bestrijding van ongevallen met gevaarlijke stoffen;
- d) Ondersteuning bij waterongevallen

Zoals al eerder gesteld hebben wij ernstige bedenkingen over de inzet van een bus met maar 2 personen bij maatgevende incidenten. Nog los van het ontbreken van voldoende personeel (back-up), voldoet het voertuig niet aan de eisen zoals gesteld in artikel 3.1.2, lid 3 van het Besluit veiligheidsregio's en beschikt deze bus maar over een zeer beperkt deel van de uitrusting van een tankautospuiter zoals voorgeschreven in het branchevoorschrift¹ van het IFV en Brandweer Nederland.

Volgens het 'Handboek VARTAS' waarin alle gestelde uitgangspunten of kaders voor variabele voertuigbezetting in de regio Gooi en Vechtstreek zijn opgenomen, zijn de 'TS2-manscappen' verantwoordelijk voor het incident tot de aankomst van de bevelvoerder van de 'TSFlex'. De personele bezetting (2 manscappen) van de bus voldoet daarmee naar ons oordeel niet aan de wettelijke eisen voor een vakbekwame én veilige primaire inzet. Manscappen zijn immers niet opgeleid om een juiste inschatting te kunnen maken en beslissingen te nemen aangaande de risico-aspecten bij maatgevende incidenten. De manscappen worden daarmee blootgesteld aan situaties die hun competenties ver te boven gaan waardoor zij zichzelf en mogelijk anderen in ongewenste gevaarlijke situaties brengen.

¹ <http://www.brandweerkennisnet.nl/bovenbalk/zoeken/@29585/branchevoorschrift-0/>

Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers (VBV)

Bezoek :	Larikslaan 1	Telefoon :	033 - 49 62 768	Fiscaal :	81.86.45.167
	3833 AM Leusden	Fax :	033 - 49 62 777	KvK-nummer :	08168567
Post :	Postbus 290	Home :	www.brandweervrijwilligers.nl	Bankrekening :	61.37.43.415
	3830 AG Leusden	E-mail :	info@brandweervrijwilligers.nl	CMHF - Verenigingsnummer	90

Kortom, bij een maatgevend incident past geen bestelbus met een bezetting van 2 personen. En al helemaal niet een bezetting zonder een bevelvoerder, opgeleid om het belangrijkste risico en zwaartepunt van de verschillende typen incidenten te identificeren voor een doelmatige en veilige inzet.

Kijkend naar de lessen uit het verleden kunnen wij ernstige ongelukken beslist niet uitsluiten.

Derhalve zijn we van oordeel dat met een primaire inzet van een bestelbus met 2 manschappen op maatgevende incidenten de doelstellingen zoals bepaald in de wet niet worden gehaald. Uw Inspectie VenJ benoemde dat al eerder op blz. 89 in het rapport 'Dekkingsplannen 2013'. Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Gooi en Vechtstreek wijkt met het besluit van 12 november jl. dus bewust af van het gestelde in het Besluit veiligheidsregio's en de voorwaarden die u eerder heeft gesteld in uw brief van 23 november 2012 (29517, nr.66) aan de Tweede Kamer.

Gezien het feit dat de Inspectie SZW in deze casus ook de grenzen van haar handhavingsbevoegdheden heeft bereikt vragen wij u om op zo kort mogelijke termijn de wet te handhaven en de inzet van een bestelbus met 2 personen bij maatgevende incidenten te verbieden, dan wel de noodzakelijke acties daartoe in gang te zetten.

In afwachting van uw reactie, tekenen wij met vriendelijke groet.

Namens de Vakvereniging Brandweer Vrijwilligers.

A handwritten signature in blue ink, which appears to read 'Dokter', is written over a faint, illegible stamp or background.

Marcel Dokter
Voorzitter

Wettelijke kaders

Basisbrandweezorg

In de Wet veiligheidsregio's hebben de veiligheidsregio's een grote mate van vrijheid gekregen bij het inrichten van de brandweezorg. In de veiligheidsregio's is in artikel 18 vanwege de gewenste uniformiteit en het borgen van minimale eisen voor de brandweezorg de mogelijkheid opgenomen om bij AMvB regels te stellen met betrekking tot de brandweer en de opkomsttijden.

Middels het Besluit veiligheidsregio's is voorzien in regels voor de basisbrandweezorg die ervoor moeten zorgen dat een minimaal kwaliteitsniveau voor de basisbrandweezorg ontstaat dat voor alle gemeenten gelijk is. In de Nota van Toelichting (Staatsblad 2010/255, p. 28 e.v.) bij het Besluit veiligheidsregio's staat beschreven dat de eisen voor de basiseenheden en de uitrusting van de basiseenheden uitwisselbaar dient te zijn. Om die reden dienen alle brandweereenheden over dezelfde voertuigen en uitrusting te beschikken: "Bij het oproepen van bijstand (klein- en grootschalig) moet men er op kunnen vertrouwen dat de bijstandseenheden over dezelfde operationele slagkracht beschikken als de eenheden van het eigen korps."

In het Besluit veiligheidsregio's is in artikel 3.1.2 bepaald dat een basiseenheid bestaat uit een bepaalde minimale samenstelling en dient te beschikken over een tankautospuiter. Van de samenstelling van de basiseenheid mag het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio op grond van artikel 3.1.5 onder bepaalde voorwaarden goed gemotiveerd afwijken. Van de eis dat elke eenheid over een tankautospuiter dient te beschikken mag niet worden afgeweken, dit betreft een minimale eis voor elke basisbrandweereenheid in Nederland. Daarbij is in de Nota van Toelichting bij het Besluit veiligheidsregio's over het materiaal, waaronder de tankautospuiter, opgemerkt dat deze dienen te voldoen aan standaardisatie, welke door de brandweer moet worden ontwikkeld. Hierover wordt in de Nota van Toelichting opgemerkt: "De beoogde standaardisatie van dit materiaal moet de brandweersektor zelf tot stand brengen. Hierover kunnen bij ministeriële regeling eisen gesteld worden." Bij de laatste verwijzing wordt bedoeld op de ministeriële regeling welke op grond van artikel 3.3.1 kan worden vastgesteld, maar welke thans nog ontbreekt.

Gelet op het voorgaande geldt als minimale eis voor de basisbrandweezorg dat elke basisbrandweereenheid dient te beschikken over een tankautospuiter. Het is daarbij de bedoeling dat de tankautospuiter dient te voldoen aan de ter zake door de brandweer vastgestelde/algemeen aanvaarde standaardisatie, zodat overall tankautosputten voldoen aan dezelfde eisen.

Toezicht en handhaving

In de Wet veiligheidsregio's is voorzien middels artikel 57 in een Inspectie Openbare Orde en Veiligheid die toezicht dient te houden op de naleving van onder meer de eisen met betrekking tot de basisbrandweezorg en de opkomsttijden. De Inspectie dient te rapporteren aan de Minister, alsmede dient verslag te worden gedaan aan de commissaris van de Koning. Indien de Inspectie constateert dat niet wordt voldaan aan de eisen van de Wet veiligheidsregio's en de daarop gebaseerde regelgeving, kan bij het niet vrijwillig alsnog voldoen door de veiligheidsregio de commissaris van de Koning op grond van artikel 59 van de Wet veiligheidsregio's het bestuur van de veiligheidsregio een aanwijzing geven.

Indien blijkt dat niet conform de eisen voor een basisbrandweereenheid wordt gehandeld, dient de Inspectie dit te rapporteren aan de minister en de commissaris van de Koning en kan bij het niet vrijwillig voldoen een aanwijzing worden gegeven.